

Vejla po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta . . . " 13.—
za četrt leta . . . " 6.50
za en mesec . . . " 2.20
za Nemčijo celoletno . . . 28.—
za ostalo inosemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za pol leta . . . " 12.—
za četrt leta . . . " 6.—
za en mesec . . . " 2.—
V pravi prejemni mesečno K 1.50

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5 uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Opravištevno je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravištevno št. 188.

Dannentia številka obsega 6 strani.

Posnemajte!

Prejšnji mesec je pozval urednik francoskega lista »Democratic« prijatelje in somišljenike, naj tekom enega tedna podvojijo število naročnikov, ki je bilo 4000. In pozivu so se odzvali s takim ognjem, da so listu pridobili tekom enega tedna 5000, reci pettisoč novih plačujočih naročnikov. In sedaj ima list že 10.000 naročnikov. — Kar se je tam zgodilo, se more tudi pri nas. Prijatelji, somišljeniki, vrzite se z vsem ognjem in z vso požrtvovalnostjo na delo za »Slovenca«! Vaše delo bodi sedaj posvečeno najboljši stvari! Delajte, podvojite tudi Vi število plačujočih naročnikov »Slovenca«. In Bog Vas blagoslovi pri tem delu!

V vse krščanske rodbine »Slovenca«! Kjer ena ne zmore, naj se jih naroči več skupaj!

Pred deželnim zborom.

V soboto zvečer je bil proglašen cesarski patent, s katerim se sklicuje kranjski deželni zbor na dan 28. t. m. Ker je bilo zadnje zborovanje zaključeno, se začne popolnoma novo zasedanje. Izvolijo se nanovo vsi odseki, ki bodo imeli dovolj važnega dela, kajti dela se je nabralo obilo. Zasedanje bo trajalo najbrž dalj časa, najmanj en mesec.

Važna zakonodajna dela bodo prišla v razpravo. Na prvem mestu je cestni zakon, ki je sedaj od vseh ministrstev priznan kot vzor zakona in ki ga bodo najbrž kmalu posnemale tudi druge dežele. Določilo se je besedilo, ki ustreza vsem opravičenim zahtevam. Istotako važen je vodni zakon, obširno in težko legislativno delo; med mapjšimi zakoni pride zakon za povzdigo živinoreje, za pravna sredstva itd. Velika melioracijska dela čakajo zakonite ureditve, med njimi regulacija Kamniške Bistrice in vipavskih vod, dalje važni vodovodi in cestne zgradbe, da ne govorimo o številnih predlogih za pospeševanje ljudskega gospodarstva.

Deželni odbor je torej pripravil obilo gradiva, in stvar deželnih poslancev bo, da store sklepe, ki bodo za eno leto določili deželni upravi njeno delo.

S. L. S. stopi samozavestno v deželno dvorano. Njena načela so poživila deželno upravo in jo prepojila z velikimi idejami, katerih uspehi silijo tudi nasprotnika k občudovanju. Kranjska deželna uprava je danes najboljša v monarhiji — to priznavajo merodajni možje na visokih mestih v

državi. To je delo cele stranke, njenih načel in ljubezni do ljudskega dela, s katerim je S. L. S. prepojila vse svoje pristaše.

Drugače je z narodnonapredno stranko. Obložena s težkimi krivdami bo potuhnjeno poseda po svojih klopeh. Kaj so pa liberalni poslanci storili od zadnjega časa sem? Hodili so po shodih različni liberalni govorniki, ki so razširjali vnebovpijoče neresnice. Upili so, da deželni odbor kradejo denar, da je deželni odbor napravil milijone, da je spravil deželo na kant itd. Ni si mogoče izmisliti grdobje, katere ne bi bili liberalci tekom prošlega leta očitali naši stranki, zlasti pa vsega spoštovanja in priznanja vrednim možem, ki jim je deželni zbor izročil deželno upravo.

Ko je stopil deželni odbor pred svetovni denarni trg, da dobi sredstev za velika melioracijska dela, ki so toliko zahtevala, da je liberalna stranka vse storila, da s svojim obrekovanjem izpodkoplje kredit dežele Kranjske. Le izredni energiji in spretnosti naših zastopnikov se je zahvaliti, da je izmed vseh deželá dobila Kranjska kredit pod najugodnejšimi pogoji. In sedaj, ko stojimo pred saniranjem deželnih financ in ko predlaga deželni odbor državi in deželnemu zboru proračun z nujnimi gospodarskimi zahtevami, ki se seveda izražajo v primernih številkah, letajo liberalci po shodih in pišejo po listih na način, ki more le skrajno škodovati deželi. V vsakem kraju je nekaj propalih ljudi, in te zbira liberalna stranka, jih napoji s svojimi lažmi, ta jata pa se razleže po gostilnah, po cestah in trgih in sramoti moža, ki se pošteno trudijo za blagor in prospek našega ljudstva.

S to težko krivdo obložena stopi liberalna stranka jutri v deželni zbor. Ali se bodo upali liberalni poslanci jutri pogledati v oči možem S. L. S., proti katerim delajo s takimi sredstvi?

Za to krivdo mora priti primerna kazen.

Krivi so vsi: Eni so krivi, ker so razširjali take laži, drugi so krivi, ker so to dopustili in niso povzdignili svojega glasu ter rekli, da se tako ne sme delati. Vsi so krivi, ker so vsi odgovorni za delo stranke.

S. L. S. bo sodila. Sama nosi vso odgovornost za vse svoje delo. Sama stoji kot močan stolp. Od vseh strani butajo ob njo, da bi stolp podrli; a če se bo kdo polomljen vrnil iz te borbe, naj naprej vé, da ima to samo sebi pripisati.

Zato se veselimo deželnega zbora, ker bo marsikaj pojasnil in zopet pokazal pravo pot ter način, kako napredovati v delu za ljudski blagor.

Avstrija in Italija.

Te dni so se listi veliko bavili z razmerjem med Italijo in Avstrijo. Berolinska »National-Zeitung« je objavila celo vrsto izjav laških politikov glede na trozvezo. Značilni izjavi dveh laških politikov objavljata praški »Venkov«. Iz Berolina se pa poroča, da je cesar Viljem v dveh pismih našemu cesarju in prestolonasledniku hvalil politiko našega zunanjega ministra. Sin nekdanjega našega zunanjega ministra, grof Andrassy, je pa objavil daljši članek v »Neue Freie Presse«, ki zelo svari pred morebitno avstrijsko-laško vojsko. Andrassy hoče morebiti s tem člančkom dokazati, da je sposoben in da bi rad postal zunanji minister. Jako pesimistično in naravnost grozeče se pa izjavljajo o trozveznem razmerju bivši laški ministrski predsednik Luzzatti in znani poslanec Barzilai. Na drugi strani pa Lahi trozvezo hvalijo. Znena hinavščina! — Značilno je, da se zadnje čase zopet močno pojavlja teženje, da bi se zblížili Avstrija in Rusija. Rusi imajo zdaj zopet opravka na Daljnem Vzhodu in v Perziji. Ob takih prilikah so Rusi vedno za sporazum z Avstrijo. Mi smo seveda s celim srcem za avstrijsko-ruski sporazum in za dogovor z Bulgarijo, ker bi taka ententa velikobolj varovala naše velike balkanske interese, kakor pa trozveza. Smo pa tudi za to, da se spoprijaznimo s Srbijo, koder so pametni in razboriti politiki zadnje čase vednobolj za prijateljsko razmerje z Avstrijo, kar se je v zasedanju skupščine precej opazilo. — Italiji pa je treba odločno in moško reči: Ali zares in odkriti zavezniki, ali pa — sovražniki!

× × ×

Laški politiki o trozvezi.

Berolin, 23. decembra. »National-Zeitung« objavlja sodbe raznih laških politikov o obnovitvi trozveze. Profesor Luzzatti, bivši ministrski predsednik, izjavi med drugim: »Naj se ojači bratstvo človeštva in naj ostanejo dosedanje zveze intaktne in krepke!« Bivši naučni minister poslanec de Marinis, o katerem sodijo, da postane laški zunanji minister, pravi: »V zadnjem desetletju parlamentarnega življenja sem zagovarjal trozvezo celo ob aneksiji Bosne in Hercegovine. Svoje mnenja o trozvezi nisem do danes izpremenil. Želim, da bi bil razvoj dogodkov trozvezi ugoden, da se ohrani evropski mir in evropsko ravnotežje.« Marchese Alfonso Lucifero sodi: »Dobro bi bilo, da se trozveza obnovi.« Poslanec di Palma: »Laško-turška vojska ni utrdila vezi trozveze, ki je postala v Italiji nepopolna. To pa ni zadosten razlog, da bi se končala

naša zveza z osrednjima državama, ki boste morale preprečiti, da se Italija ne loči od trozveze, ki je vsaj dozdaj najbolj priročna za evropski mir. Če se obnovi trozveza, se bodo morali revidirati posamezni paragrafi pogodbe. Zveze so toliko vredne, kolikor koristijo zveznim državam. Če se trozveza obnovi ali ne, se mora Italija ojačevati na kopnem in na morju. Zveze so koristne garancijske listine, a več so vredni armadni zbori in dreadnoughti. Vojska s Turčijo je Italijo marsikaj naučila, osobito to, da more nase veliko računati, na zveze in entente pa le malo.« Rimski župan Nathan je pa izjavil, da je vprašanje o trozvezi tako kočljivo, da ne odgovori prej nanj, dokler ne bo čital izjav ostalih laških politikov.

Praga, 24. decembra. Rimski dopisnik »Venkova« se je razgovarjal z bivšim ministrom Luzzattijem in poslancem Barzilaiom o razmerju med Italijo in Avstrijo. Luzzatti in poslanec Barzilai sta izjavila, da more biti v sedanjem času Italija rezervirana. Luzzatti je še pristavil, da more izraziti le svoje simpatije, kar naj zadošča, ker ne more izraziti tega, kar se mu poraja v njegovi duši. Posl. Barzilai je pa izjavil: Za razmotrjevanje tega vprašanja ste si izbrali najnevarnejši trenutek. Moral bi Vam povedati veliko neprijetnega, kar pa nočem, ker je položaj itak napet. Zdaj nimamo glede na italijansko-avstrijsko razmerje drugih dolžnosti, kakor le to, da molčimo.

Cesar Viljem in grof Aehrenthal.

Berolin, 24. decembra. Dobro poučeni krogi trde, da je pisal cesar Viljem ob odstopu Conrada pl. Hötendorfa našemu cesarju in prestolonasledniku jako ljubeznjivi pismi, v katerih hvali Aehrenthalovo politično delovanje.

Rusija in Avstro-Ogrska na Balkanu.

Carigrad, 26. decembra. Po nekem poročilu iz Solije tu z gotovostjo pričakujejo, da pričetna Rusija in Avstro-Ogrska nova pogajanja glede na pogodbo v balkanskih vprašanjih. Te entente se udeleži tudi Bulgarija.

× × ×

Bogve kako ugoden zunanje-politični položaj ni. Naš minister za zunanje zadeve bo moral zdaj pokazati, kaj in koliko ume. Bomo videli, kaj bo v delegacijah povedal. Na vsak način moramo danes na prijateljsko razmerje z Rusijo, Anglijo in Francijo vsaj ravno toliko dati, kakor na razmerje z našimi zaveznicami. Sicer pa bodo naši delegati stališče slovenskega in hrvaškega ljudstva jasno označili.

LISTEK.

Josip Lavtižar:

V daljnih deželah.

6. London.

Angleži imenujejo London »mesto mest«. Toda ne bom ga natančneje opisoval, kakor tudi Pariza nisem. Kdo bi brskal po mravljišču ter razkazoval rove, polne živalic! Tu se vidi, da človek v primeri z vesoljstvom ni drugega nego mravlja ali muha. Zato le nekaj glavnih potez iz največjega in tudi najbogatejšega mesta na svetu.

London s svojimi sedem milijoni prebivalci ni pravzaprav nobeno mesto več. To je z nepreglednimi ulicami pokrit prostor, ki mu težko najdeš konca in kraja. Kar je bilo naokrog mest in vasi — vse je požrl in jih še vedno požira. Ako vzamemo za središče Londona katedralo sv. Pavla, rečemo lahko, da se razteza London od tega središča na vse strani po 12 angleških milj daleč. (Ena angleška milja je 1609 m.) Predstavljaj si sam, kakšna mešanica ljudi prebiva na tako raztegnjeni planjavi. Že napisi sami, ki jih čitaš na hišah, kažejo, da se nahajaš v srcu svetovnega mesta. Vsi deli zemlje imajo tukaj svoje zastopnike.

Mesto je razporejeno na obeh bregovih reke Themse. Glavnemu oddelku, ki je v sredi Londona, pravijo City. City ima posebne predprave, lastne urade, svojo policijo in lastnega načelnika z imenom Lordmajor. Ta ima skoro tako veliko oblast kakor sam kralj. Da ne zlorabi svoje moči, volijo ga samo za eno leto. Glavna stavba v City je anglikanska katedrala sv. Pavla, ki se prištevata največjim cerkvam Evrope. Kinčata jo dva zvonika in 110 m visoka kupola. Notranjščina ima podoba latinskega križa ter je okrašena s kipi slavnih mož. Ker je bila nedelja, zvonilo je celo četrte ure z vsemi zvonovi, katerih največji tehta 300 stotov. To je najtežji zvon na Angleškem; pravijo mu »Great Paul« (veliki Pavel). Mislim, da imajo električno napravo, zato je zvonilo tako gladko v taktu. Tudi banka in glavno pošto poslopije, ki se nahajata v City, sta vredni, da se ogledata, bodisi zaradi velikanskega obsega, bodisi zaradi stavbne umetnosti.

Drugi londonski okraj je Westminster. Tukaj dobimo slovito Westminster-Abbey, impozantno gotsko cerkev iz 13. stoletja, v kateri je zbranih toliko spominkov, da imaš pred seboj vso angleško zgodovino vklesano v marmor. Vrstijo se pomniki pesnikov, pisateljev, opatov, škofov, admiralov, generalov, državnikov, kraljev in kraljic, vse skupaj nekak angleški Pantheon. Zanimiv je kip kralja Hen-

rika V. — brez glave. Ni dognano, ali je bila glava ukradena radi umetniške vrednosti, ali iz nizkotnega nagiba, ker je bila srebrna. Tatu menda niso mogli priti na sled.

Westminsterska cerkev je 152 m dolga in v povprečni ladi 61 m široka. Lahko se reče, da je glede stavbe izmed najlepših gotskih cerkv na svetu; nekateri celo trdijo, da je najlepša, kar pa ni res. Kdor je videl španske gotske katedrale (Sevilla, Toledo, Burgos, Leon), daje brez dvoma španskim prednost pred westminstersko.

Nekaj korakov od nje je zgrajena parlamentarna palača, v kateri imajo »lordi« glavno besedo. Tujec je kar osupljen, ko ogleduje to monumentalno poslopje. Tudi mene je vleklo nase, toda prišel sem samo do glavnega vhoda in tu me je straža zavrnila nazaj.

Naj opozorim še na trg Trafalgar (Trafalgar Square), ki je napravil velik vtis name. Šel sem večkrat mimo, ker sem v obližju stanoval, zato sem si ga natančneje ogledal. Sredi trga stoji visok steber in na njem angleški admiral Nelson. Pomnik so postavili v spomin pomorske bitve pri kapu Trafalgar v južni Španiji blizu mesta Cadiz. Ondi so premagali Angleži 21. oktobra 1805 združeno francosko-špansko brodogojstvo, toda zmaga so morali plačati s mrtjo Nelsonovo, ki ga je prodrla sovražna krogla. Ob dnu pomnika stražijo

štirje bronasti levi, ki se vidijo že iz daljave veliki, ko pa se jim približaš, so ti orjaki, da te je skoro groza pred njimi.

Še ene cerkve ne smemo pozabiti, ki dela kinč okraju Westminster, to je v bizantinskem slogu zgrajena katoliška katedrala. Dovršena je bila v novejšem času ter stala zaradi obsežnih dimenzij in dragocene notranje opreme več milijonov.

Toda kdo bi stikal po Londonu in ril po ulicah dalje in dalje! Nemogoče je vse videti in opisati, pa tudi nevarno spuščati se predaleč v mestno notranjščino, ker bi lahko prišli v labirint, iz katerega bi težko dobili pravi izhod.

Primerimo sedaj London s Parizom, da vidimo razloček med obema. Čeprav ništa daleč drug od drugega, je vendar v marsikakem oziru znatna razlika med njima.

Prvič glede poslopij. Ni treba omenjati, da je v Parizu nebroj krasnih palač, ki mamijo oko, toda njih slog v obče ni veličasten, temveč ima čestokrat nekaj mehkužnega na sebi. Kakor je Parizan linega vedenja, veselega značaja, lahkoživec, udan brezskrbnosti in razkošju: tako se zrkali njegov temperament tudi v vnanosti stavb. Drugače je v angleški prestolnici. Ker je London največje mesto na svetu, skrbijo arhitekti, da so hiše primerne tej velikosti. Zato v Londonu ne vidiš stavbnih igrač, ampak večinoma mogočne,

Vlom v rakev Karagjorgjevičev.

Dunaj, 26. decembra. V nedeljo popoldne so neznani zločinci vlomili v rakev staršev srbskega kralja Petra na pokopališču St. Marksa. S silo so odprli krsto kneza Aleksandra in odtrgali mrliču glavo, nakar so se tako hitro odstranili, da so blizu rakev izgubili čeljust, ki jo je našel pokopališki čuvaj. Roparji se niso dotaknili dragocenosti. Pokopališko upraviteljstvo je takoj obvestilo policijsko ravnateljstvo, ki je hudodelstvo takoj javilo tudi srbskemu poslaništvu in državnemu pravdnikstvu. Danes sta obiskali rakev dve komisiji, ki sta dožnili, da je bila rakev roparjem dobro znana, in da se je rop najbrže izvršil iz političnih razlogov. Hudodelci so razbili železno mrežo na oknu kapelice, dvignili težko marmornato ploščo, vlomili v rakev iz kovine, razbili nato rakev iz stekla in odtrgali mrliču glavo, na kar so se odstranili. Do zdaj ni še sledu o storilcih. Hudodelstvo se tolmači kot politično maščevanje, ker so nameravali čez nekaj tednov prepeljati očeta in mater sedanjega srbskega kralja v Srbijo, kjer so dogradili v Topolovcu krasno cerkev z rakvijo za mrtve člane sedanje srbske dinastije. Dun. srbski krogi sodijo, da so povzročile rop osebe, ki hočejo maščevati umor ranjega srbskega kralja Aleksandra in kraljice Drage. Razpisana je visoka nagrada s srbske strani tistemu, ki bi izsledil in ovadil roparje.

Dunaj, 26. decembra. Onečaščenje groba staršev kralja Petra se splošno smatra za politično maščevanje. Zanimivo je, da ležita rakvi druga naproti drugi, v eni so ostanki kneza Aleksandra Karagjorgjeviča, a drugi pa je njegov nečak Aleksander. V pokopališkem katastru sta bila rajnika pomotoma narobe vpisana, na kar je opozoril sodno komisijo šele srbski poslanik Simić. Zanimivo je nadalje, da so pokopali leta 1816 v Semendriji usmrčenega črnega Jurija brez glave, ker je bila odposlana po umoru glava črnega Jurija v Carigrad, kjer so jo Turki več mesecev imeli obešeno na kolu, dokler jo niso ponoči ukradli kristjani in jo pokopali. Srbski poslanik je obvestil o zločinu brzojavno srbsko kabinetno pisarno in srbsko vlado.

Protestni shod v Pulju.

Dve slovanski šoli v Pulju zaprti.

Na sv. Štefana dan ob 10 uri dop. se je vršil v veliki dvorani „Narodnega doma“ protestni shod zoper nečuvno postopanje tukajšnje laške kamore napram hrvaškimi šolam istrske družbe sv. Cirila in Metoda. Puljska kamora je dala namreč zapreti dve tukajšnji družbeni šoli, akoravno je družba ugodila vsem ne majhnim zahtevam kamoraških šolskih kakor tudi zdravstvenih oblasti. Prostorna dvorana kakor tudi galerije so bile nabito polni občinstva iz vseh slojev. Predsednikom tega impozantnega shoda je bil z vsklikom izvoljen blagajnik istrske posojilnice gosp. Stihovič. Prvi je govoril predsednik shoda, ki je v kratkih a jedrnatih besedah očrtal krute udarce puljske laške kamore na hrvaško družbino šolstvo v Pulju. Ni dosti da laška kamora puljskim Slovanom ne da onega, kar jim po vseh postavah gre, ne,

semintja orjaške zgradbe. Glavne fronte mnogih poslopj se odlikujejo po kamenitem stebrovju, ki je raztegnjeno v podoobi galerij od enega konca poslopja do drugega. Nič malenkostnega, nič nizkotnega, vse solidno, ponosno.

Drugič glede prometa. Kakor je Anglež že po naravi hladnega mišljenja, tako se opazuje ta hladnost tudi na ulicah. London ima velikanski promet, toda vse se vrši bolj mirno, razvija se kakor po gotovih pravilih brez posebnega hrupa. Policaji so razpostavljeni na trgih in ob navskrjezu cest; biti morajo pogumni in mirnih živcev, da vzdržujejo red med mrgolečo množico ter obvladujejo vse brez nervoznosti. Vsakemu vozu kažejo pot, po kateri naj gre; z gibanjem rok določujejo smer, kje naj hodijo pešci in kje naj vozijo vozovi. Kadar pa se nabere toliko ljudi in živali, da se ni mogoče več gibati, tedaj najdejo kmalu način, da se s klopič razvozla. — Ne tako pri vročerkvinih Francozih. V Parizu je na ulicah vrvež, ki ga imaš kmalu dovolj. Vse hiti, vpije in kriči, da lahko sklepaš na živahni temperament ljudstva. Zato se v Londonu bolj mirno hodi po ulicah, nego v Parizu. Tukaj je namreč mnogo drznejša vožnja, naj že vpoštevamo električno železnico, avtomobile ali izvoščice. Treba je večkrat iskati ugodnega trenutka, da se vstopiš pravočasno čez cesto; dostikrat tudi poskočiti kakor pri lovu na divjega petelina, da ne prideš pod kolesa.

Tretjič glede družabnega življenja. V Parizu vidiš na ulici vse mogoče reči: raz-

ona gre še dalje in ne pripusti niti tega, da bi puljski Slovani potom istrske šolske družbe sv. Cirila in Metoda sami vzdrževali svojo hrvaško šolo v Pulju. Tako početje, je izvajal govornik, treba jasno ožigosati in sicer na način, da bodo prišle upravičene hrvaške šolske zahteve tudi do sicer gluhih vladnih ušes. Za predsednikom je pa drugi govornik zbranim poslušalcem naslikal vse neznosne težkoče, katere dela laška kamora hrvaškemu šolstvu v Pulju. Podal je pravo sliko kamoraških lisjakov dr. Rizzija in dr. Varetona, teh dveh največjih nasprotnikov hrvaškega šolstva v Pulju. Na adresu teh dveh puljskih slovanzrečev so padale pikre besede, katere so bile od ogorčenih poslušalcev z „doli ž njima“ spremljane. Na shodu se je sklenila resolucija, potom katere na shodu zbrani najodločneje protestirajo proti nečuvnemu početju laške kamore napram hrvaškemu šolstvu v Pulju. Resolucija je bila od navzočih z največjim navdušenjem sprejeta. Po shodu so se zborovalci zvrstili v impozantno maso in odkorakali v najlepšem redu proti mestni hiši, od koder so bili namenjeni korakati proti okrajnemu glavarstvu, da tam izročijo na shodu sklenjeno resolucijo. Komaj pa so došle prve vrste v bližino mestne hiše, jim je pa policija zaprla pot in skušala zborovalce razgnati. Ko so udeležniki videli, da bi znalo priti do kakšnih rabuk, so se sami mirno razšli.

Strašni viharji o božičnih praznikih.

Strašno poročilo s Pirenejskega polotoka

Madrid, 26. decembra. (Zasebno.) Reka Tajo je narastla za 9, Duero pa za deset metrov; obe reki kakor tudi veliko manjših rek je preplavilo obrežje. V Lizboni se je podrla veliko hiš. V Santarenu je odnesla voda dva mosta. Ljudje so bežali na strehe. Veliko vlakov je radi poveljni skočilo s tira. Vtonilo je veliko ljudi. Dozdaj so dobili 23 vtoplencev.

Strašni viharji na Francoskem.

Pariz, 26. decembra. (Zasebno.) Brzojavne in telefonske zveze z notranjo deželo in z inozemstvom so na več progah prekinjene radi neprestano razsajajočega viharja. Neprestano dežuje. Od vseh strani dohajajo poročila o škodah in neizodah, ki jih povzroča vihar. V Nantesu je napravil vihar velikanško škodo in veliko neizod. S koreninami po viharju izruto drevje je ubilo nekoga delavca. V Erni je porušil vihar več dimnikov, ki so prebili strehe. Poškodovanih je tudi več javnih poslopj.

Brest, 26. decembra. Strašen vihar onemogočuje malone ves promet v mestu. Ranjenih je bilo veliko oseb. Iz Havra se poroča, da je presenetil vihar in poškodoval podmorski čoln »Flerial«. V Dünkirchenu se je potopila ribiška ladja »Maurice«. Vihar je vrgel s krova enega moža, ki je vtonil. Dve ribiški ladji pogrešajo.

Devet ladij pogrešajo.

Frankfurt ob M., 26. decembra. (Zasebno.) V Bordeauxu pogrešajo devet ladij. Sodijo, da so se v viharju potopile. Na pogrešanih ladjah je 600 mož.

Ponesrečen Lloydov parnik.

Trst, 26. decembra. (Kor. urad.) Lloydov parnik »Stambul« je zavozil

odeva se ti ljudska duša, kakršna je. Pred kavarnami polno stolov za tiste, ki bivajo raje zunaj kakor znotraj; pred gostinami istotako pogrnjene mize za one, ki obedujejo na prostem. Enako je pred prodajalnici izloženih raznih stvari, da kupiš kar mimogrede, česar potrebuješ. Vse je nekako domače; skoro pozabiš, da se nahajaš v svetovnem mestu. Drugače v Londonu. Kavarni, kakršnih smo mi navajeni, ne dobiš tam; kdor hoče brati časopise, igrati itd., dobi to v svojem klubu. Restavracij, ki jih obiskujejo ljudje zaradi jedi in pijače, ne opaziš že od daleč, kakor v naših krajih, temveč jih moraš iskati v notranjstvih poslopj. Vse se vrši bolj tiho in dostojno. Nikjer nisem videl v Evropi tako velikih in krasno opravljenih hotelov kakor v Londonu. Povsod jih stražijo vratarji, ki nosijo črno obleko in na njej zlate okraske. Ko greš skozi glavna vrata, meniš, da boš prišel v kako svetišče. Med opojnimi pijačami je zelo razširjen »whisky«, neko rujavkasto žganje, ki se pa ne pije samo, ampak mešano z vodo.

Pogledat bi šli še v južni del Londona, ki mu pravijo Southwark. Ker pa je ta enolična planjava napolnjena z neštetimi hišami in tovarnami, nad katerimi plavata samo dim in sopar, se ne spuščamo v ta del mesta.

Naj zadostuje toliko. Človek ceni tako mesto šele pozneje po pravici, ker je takrat, ko je navzoč, preveč omamljen od tega, kar vidi in sliši.

na obrežje ponoči 23. t. m. pri Capo Bianci. Iz Smirne došli rešilni čolni so rešili blago neki drugi Lloydov parnik je pa prepeljal potnike v Smirno. »Stambul« so danes rešili in nadaljuje svojo vožnjo v Cesme.

Konec samostojne Perzije.

Perzijska zbornica je razpuščena, perzijska vlada je sprejela ruski ultimatum. Formalno je torej sporna zadeva med Rusijo in Perzijo rešena, a v Perziji so se bili hudi boji med Rusi in Perzi, osobito v Tebrisu. Posledica teh bojev bo, da pošljejo Rusi še več vojakov v Perzijo in se udeležijo razdelitev Perzije med Rusijo in Anglijo, ki sta državo že itak razdelili v rusko in angleško interesno sfero. Turki so zaradi dogodkov v Perziji zelo razburjeni in napovedujejo, da odpošljejo svoje vojake v Perzijo, če bodo prodirali Rusi proti perzijskemu glavnemu mestu.

Razpust perzijske zbornice. — Ruski ultimatum sprejet.

Teheran, 25. decembra. (Reuterjev urad.) Regent je sporazumno z vlado razpustil parlament. Perzijska vlada je sprejela ruski ultimatum. Ruski poslanik je brzojavno potrdil sprejem perzijskega odgovora. Podguverner v Tebrisu poroča, da so morili Rusi perzijske žene in otroke. Do zdaj je padlo v bojih z Rusi 500 Perzov.

Boji med Rusi in Perzi v Tebrisu.

Tebris, 22. decembra. »Peterburška brzojavna agentura« poroča: Včeraj pričetni boj je bil jako resen. Streljalo se ni samo s strel na ruske patrulje, marveč so Fidaisti popoldne napadli Bagičemal, kjer stoji ruski oddelek, a jih je odbila ruska artiljerija. Ruske mrtve vojake so sovražniki oskrunili. Ruska kolonija je pobegnila v ruski generalni konzulat. Danes jutraj je pričela streljati ruska artiljerija na citadelo, kjer je zbrana sovražnikova glavna sila. Štiri stotnje z dvema topovima so prodrle v boj do ruskega generalnega konzulata in napravile zvezo med konzulatom in ruskim oddelkom.

Tebris, 23. decembra. »Peterburška brzojavna agentura« poroča: Danes so se spopadli v Aži Caju naši kazaki s perzijskimi vojaki. Generalni konzulat v Tebrisu straži 32 strelcev in 26 kazakov, ki so imeli že izgube.

London, 23. decembra. Reuterjev urad poroča, da je bilo ob bojih v Tebrisu ubitih 50 Perzov. Rusi so zasedli vsa vladna poslopja in brzojavne postaje. V Restu je bilo umorjenih več vladnih uradnikov.

Rusi zopet poslali vojake v Perzijo.

Žulfa, 23. decembra. (Peterburški brzojavni urad.) Prvi del novega ruskega oddelka, 5. strelski polk in 100 kazakov, je došel sem in bo takoj marširal proti Tebrisu. V Tebrisu primanjkuje kruha in mesa, bazari so zaprti.

Turki za Perze.

Carigrad, 23. decembra. Današnji ministrski svet je sklenil, da če bodo prodirali Rusi proti Teheranu, odpošljejo tudi Turki vojake v Urmiu. (Urmia je sporno ozemlje, ki si ga Turčija že odnekaj lasti.)

IMENOVANJE NOVIH ČLANOV GOSPOSKE ZBORNICE.

Predno se zopet sestane državni zbor, bodo najbrže zopet imenovani novi člani gosposke zbornice. Po postavi 26. januarja 1907 ne sme presegati število članov gosposke zbornice 170 parov. Zadnjič so imenovali nove člane gosposke zbornice 19. aprila 1910, od takrat so pa umrli vitez pl. Hütterot, vitez pl. Madeyski, dvorni svetnik Ulbrich, grof Khevenhüller, vitez pl. Schreiner, Sajfert, Pfaff, vitez pl. Zborowsky, dr. Eppinger, grof Adolf Dubsky in vitez pl. Zaleski.

SKLICANJE DEŽELNIH ZBOROV.

»Wiener Zeitung« objavlja cesarski patent, po katerem se skličeja nižjeavstrijski in moravski deželni zbor 27., kranjski in šlezijski 28. in zgornjeavstrijski deželni zbor 29. decembra.

Novi advokatski red in kmečki stan.

Justični minister je predložil državnemu zboru načrt novega odvetniškega reda. Da hoče g. justični minister pri tem dati odvetnikom nove pravice, zlasti takozvano poklicno imuniteto, naj bo le mimogrede omenjeno. Zastopniki kmečkega ljudstva pa si bodo morali nov odvetniški red skupaj z zakonom o zakonem pisaštvu dobro ogledati, da ne bo stala v prihodnje pravica dvakrat več, kakor dandanes. Odvetniki sicer zatrjujejo, da hočejo stopiti samo na prste zakonitnim pisačem, ki delajo pisma, ki se tičejo postopanja pred sodišči in upravnimi oblastmi. Vprašanje je, ali naj se izvrševanje takih pisem kaznuje kot nedovoljen prestop in naj res sodišča zavrnejo vse take vloge? Kakaj? Bati se je

zelo, da bi gosposke odvetniki ovadili vsakega zaradi prekoračenja zakona, ako bi spisal kako prošnjo za oprostitev od vojaščine, kako vlogo v civilno-sodnem postopanju itd., ki jih dandanes delajo mnogokrat kaki občinski tajniki za mal denar. Najlepše pa je to, da hočejo advokati, da jih v bodočem pri vseh narodih v prisilnem rubežnem postopanju, tudi pri prvih naročilih, smejo zastopati pisarniški uradniki. Kar se naj torej pri občinskih tajnikih in drugih inteligentnih osebah smatra kot navaden prestop, naj se smatra pri navadnih odvetniških kancelistih kot pravica. Nikakor se pa ne sme dopustiti, da bi se kmeta in obrtnika pritiskalo še bolj kot doslej z grešno visokimi ekspenzami. Naša dolžnost je nasprotovati, skušati mirovna sodišča med kmeti in obrtnim stanom izpolniti ter po možnosti se procesom izogniti. Kar je za enega prav, naj bo tudi za drugega. Ako hočejo advokati, da bi nastopali njih pisarji kot pravni zastopniki, naj puste potem tudi občinskim tajnikom, da delajo po deželi tako, kot so doslej.

Občinske volitve.

ZMAGA S. L. S. V RIBNICI.

V Ribnici je sijajno zmagala v občini in dveh podobčinah v vseh treh razredih S. L. S. Ribnica je bila doslej v liberalnih rokah. Mesta in trgi po celi Kranjski se otrsajo propalega liberalizma.

OBČINSKE VOLITVE NA RADOVICI.

Iz Radovice.

Dne 18. decembra se je vršila na Radovici pri Metliki volitev občinskega odbora. Odkar stoji Radovica, ni bilo še toliko zanimanje za volitve, pa tudi ne toliko boja zanje. Liberalizem, podkurjen od liberalnih Metličanov in podpiran od nekaterih domačih zaslepljenec, je hotel tudi pri nas zavetja in gorkega kotička. Letos je ljudstvo v radoviški občini radi toče, suše in drugih uim v hudi stiski. Vlada je na posredovanje poslanca Jarca in okrajnega glavarstva podarila nekaj podpore za veliko silo. Ista se je po potrebi razdelila. Kakor nikjer tako se tudi ni moglo pri najboljši volji vsem ustreči, odtod nevolja, češ, eni so dobili preveč, drugi premalo. Vsa krivda se je zavračala na odbor, oziroma odbornike, ki so bili v tej zadevi poklicani v posvet. To ljudsko nevoljo so hoteli liberalci izrabiti. Odlikoval se je v tem, kar se samo na sebi razume, učitelj Gruden. Zmagala je kljub temu na vsej črti S. L. S. Izid volitve je ta: izmed 18 odbornikov je 17 pristašev S. L. S. in le eden sam je liberelec.

OBČINSKE VOLITVE V DOLNJEM LOGATCU.

Iz Dolnjega Logatca.

Pri nas bi se morale občinske volitve že izvršiti, pa so se zakasnile, ker se je po nemarnosti županstva prvi volilni imenik razveljavil. Liberalna reklamacijska komisija je pobrala v volilni imenik vse nasprotne volilce, naše pa, ki imajo pravico voliti, je pa zavrgla, sedaj ima okrajno glavarstvo v Logatcu vso zadevo v rokah. Od strani S. L. S. se ni vložilo nič manj kakor 147 reklamacij. Na nedeljo, 17. t. mes., so imeli liberalci in socialni demokrati v gostilni Antona Kunca v Dol. Logatcu skupen shod. Glavno besedo je imel g. Josip Smole, ki je govoril o složnosti in edinosti; to pa vsled tega, ker čutijo, da se jim občinski sedeži dajejo. Dokler so pa bili njih sedeži v občinskem odboru sigurni, pa ni hotel živ krst nič slišati o složnosti. Da bi pa kdo naših liberalcev pri občinskih volitvah vendarle ne uskočil, so sklicali še en shod, in sicer na sv. Štefana dan. Prišel je na shod dr. Ravnihar. Ko so naš ljudje zvedeli, da je to tisti dr. Ravnihar, ki je glasoval za svobodni zakon in državnem zboru, bi ga na vsak način radi poznali in so se shoda v obilnem številu udeležili; vseh skupaj je bilo kakih 80 ljudi. Govoril je na dolgo in široko o državnem zboru to, kar vsak količkar zaveden človek že davno ve, namreč da se nam Slovenec od strani Nemcev krivica godi; o tem pa ni nič povedal, da je glasoval za svobodni zakon. Potem je pa začel udrihati čez S. L. S., čez deželno gospodarstvo, čez suhe blagajne, o dolgovi, da dobivajo samo klerikalci podpore. Hudoval se je tudi čez novi občinski red, da sme sedaj vsak voliti in da se bodo ljudje izobrazili in da bodo v doglednem času klerikalce izpodrinili. Povedal je tudi skrivnostno, da bo S. L. S. razveljavila mandate dveh ljubljanskih deželnih poslancev itd. Naši možje so pa rekli, da ta politični močnik, ki ga nam je dr. Ravnihar na Štefanov dan kuhal, ni užiten in so ga še liberalci težko doli spravili.

ZMAGA S. L. S. V PLANINI.

Iz Planine pri Vipavi Vesele božične praznike so nam prinesle občinske volitve, ki so se vršile dne 18. decembra. Možje so pokazali da liberalci tudi mi nas nimajo več kredita. Celo v prvem razredu, v katerem so dolgo vrsto let imeli zagotovljeno večino, so sedaj pogoreli. Odborniki imajo samo enega; ta je bil izvoljen samo zato ker je zelo zmeren liberalci in spoštovan mož. Ob tla je liberalna mora, ki je zavirala ves napredek na Planini. Mnogo dela nas čaka zdaj, če hočemo dohiteti druge v izobrazbi. Na liberalnih razvalinah naj vstane novo življenje po načelih Slovenske Ljudske Stranke, ki izobrazujejo duha in plemenitijo srce. Nasprotniki so nam pri volitvah med drugim tudi očitali, da nismo dovolj za slovenski jezik vneti, da se naša stranka druži z Nemci. Kaj naj nato odgovorimo. Vsak ve, da so to laž pobrali iz svojih liberalnih listov, od katerih se puste za nos vleči. Mi pa pokažimo, da smo zavedni Slovenci in pristopimo v obilnem številu našo podružnici „Slovenske Straže“!

Občinske volitve na Ižanskem.

Pred dobrim mesecem je prerokoval „Slov. Narod“, da se pod Krimom že jasni in da bodo pri letošnjih volitvah zmagali naprednjaki. Koliko je bilo to prerokovanje resnično, navedemo tukaj izid vseh občin ižanske okolice. Poročalo se je že, da je v Vrbljenjah zmaga na celi črti S. L. S.

Iška Loka pri Igu. Ta občina je bila dosedaj v liberalnih rokah, pri volitvah, ki so se vršile 10. dec. je liberalna stranka propadla, samo II. r. so si še z največjo silo obdržali. Težko je bilo podreti to liberalno trdnjavo, liberalni župan Anton Jere je sam letal okoli za pooblastili, dajal za pijačo in vso volitev sam vodil. Napravil je volitev na nedeljo ob pol 8 uri zjutraj, da še ljudje niso mogli k sv. maši. Razpošiljal je volilne liste volilcem še eno uro pred volitvijo in sicer so bile glasovnice že popisane s kandidati, ki niso bili volilcem všeč. Za to in še za druge grehe se bo moral zagovarjati pri dež. sodniku. Kako imajo domačini radi tega uzonega župana se vidi iz tega, da je v domači občini dobil samo 5 glasov, drugih 20 si je pa pridobil s pooblastili. Kako mu je hudo po županskem stolu, pa bo moral ali rad ali nerad odložiti to čast. Pred volitvijo je pravil, da bi dal 100 K za en sam glas, če bi mu pripomogel k zmagi. Le potolaži naj se in naj se uda usodi. Kdaj bo volitev novega župana se še ne ve.

Iška vas. Tukaj so se vršile volitve 21. dec. Bila je ta občina že pred v naših rokah, pri sedanjih volitvi je poskušalo par zgagarjev priti do zmage, pa niso zmogli.

Studenec — Ig. Najhujši volilni boj pa je bil v tej občini. Občinske volitve so se vršile to soboto (23. dec.) Pred par leti je bila ta občina še v liberalnih rokah, v dosedanjem odboru je bilo še 7 naprednih odbornikov, v soboto so pa se ti sfičali, tako da je sedaj ta občina popolnoma v naših rokah. Pa pravite da ste naprednjaki, pogledjte ali niste nazadnjaki! Kako so letali zadnji teden za volilci in pooblastili. Kar po trije so letali v vsako vas, pa niso dosti opravili. Zadnji dan pred volitvijo je skušal naše volilce zbegati s svojim „pastirskim listom“ neki Ivan Šenk, katerega je s sikirico na rami razstresal med volilce, pa tudi ni nič pomagalo. Na celi črti so propadli. Izvoljeni so vsi kandidati S. L. S. Slava!

Grožen zločin na božični praznik.

Pri podružnični cerkvi na Gorici pri Leskovcu (župnija Leskovec) je bila kakor po navadi na božično jutro sv. maša. K sv. maši so prišli tudi bratje Franc, Anton in Janez Žarn, doma iz Vel. Mrašvega pri Cerkljah. Med mašo se je začel mlajši brat Franc Žarn na koru prepirati z oženjenim posestnikom Meketom in mu pripeljal med preprirom tudi zaušnico. Mekele potegne nož in težko rani Žarna, ki ves s krvjo oblit zapusti kor. Žarn ima težke telesne poškodbe in se bori doma s smrtjo. Ko sta Anton in Janez Žarn zvedela, da je njun mlajši brat Franc težko ranjen, sta šla po maši za Meketom, na njegov dom, da bi stavila na odgovor. Tiščala sta v vrata in hotela na vsak način v hišo udreti. Meke se je nekaj časa ustavljal in upiral, nazadnje pa je potegnil za nož, odprl vrata in oba brata zaklal. Anton je ostal na mestu mrtev, Janez je pa umrl par ur kasneje po strašnih mukah. Trupli zaklanih bratov izkazujejo rane na prsih in trebuhu. Meke, katerega so orožniki odpeljali v Krško, trdi da je to storil v

silobranu. Jasnost v to žalostno žalostno zadevo bo prinesla šele sodnijska obravnava. Sedaj se še ne more reči, na kateri strani je krivda. Zaklana fanta so prinesli v mrtvašnico v Cerklje, kjer se bo vršilo raztelesenje. Podružnica se je zaprla, ker je na koru in po stopnjicah vse polno krvi.

Italijansko-turška vojska.

Na afrikanskem bojišču se bijejo neprestani boji. Turški generali so zdaj osredotočili svojo pozornost na Bengazi, kjer Lahe neprestano napadajo. Viharno morje onemogoča laškim vojnim ladjam, da bi se udeleževale bojev. Nadalje so se bili tudi hudi boji pri Tobrasu in pri Derni. O bojih pri Bir Tobruku poroča zdaj tudi turško vojno ministrstvo. Po turškem poročilu so Turki in Arabci pri Bir Tobruku premagali Lahe, ki so morali bežati do Ainzare. To je jako verjetno. — Turki so zdaj pričeli proti Lahom v Turčiji reprezalije. Zaprli so laške banke in povišali carino na laško blago za 100 odstotkov. Znani nemški feldmaršal baron von der Goltz je objavil o sedanjem položaju na bojišču strokoven članek, ki podčrtava, da so Turki s sedanjim položajem lahko popolnoma zadovoljni. — Razburjenje zaradi odstopa Soluma in okupacije obmejnih oaz od strani Francozov se v laški javnosti še ni podelo.

Rim, 26. decembra. (Oficielno.) Brežična brzjavka, došla iz Bengazija, poroča: Včeraj (25. t. m.) zjutraj je pričel prodirati sovražnik proti Bengaziju. Naši vzhodni fronti se je razvilo 19 raznih kolon, ki so štele več tisoč moč z artiljerijo, od morja do Berke v razdalji približno petih kilometrov. Viharno morje je povročilo, da se boja niso udeležile naše vojne ladje. Ko se je približal sovražnik na 2 km, so naši topovi pričeli streljati, in so sovražnika ustavili na celi črti. Sovražnik je imel izdatne izgube. Proti večeru se je umaknil sovražnik v nasproti ležečo oazo. Mi nismo imeli nobenih izgub.

Bengazi, 23. decembra. (Poročilo „Agenzie Stefani“). Včeraj ponoči je napadel sovražnik v temni noči in med viharjem neko našo utrjeno stražnico, a je bil odbit. Mi smo imeli pet lahkih ranjencev.

Bengazi, 22. decembra. Ponoči nas je hotel presenetiti sovražnik in je trikrat napadel naše postojanke. Naši planinci in oddelek artiljerije so ga pa odbili ne da bi imeli kake izgube.

Bitka pri Tobrasu.

Carigrad, 23. decem. Turško vojno ministrstvo objavlja brzjavko poveljniku v Tripolisu, ki javlja, da je prodiral 19. t. m. en laški polk z nekaterimi gorskimi baterijami proti Bir Tobrasu a so bili Lahii vsled odpora Arabcev in Turkov prisiljeni, da so se morali umakniti. Turki so Lahe zasledovali do Ainzare. Lahii so imeli 50 mrtvih. Turkov in Arabcev je bilo ubitih 12, ranjenih pa 32, med njimi en častnik.

Tripolis, 23. decembra. (Poročilo „Agenzie Stefani“). Turki in Arabci so izgubili v bitki pri Bir Tobrasu nad 200 mrtvih in ranjenecv. Sovražnik se je umaknil iz Bir Tobrasa v Azizo.

Boj pri Tobruku.

Tobruk, 23. decembra. Oficielno se poroča: Včeraj zjutraj je napadel sovražnik naše odelke, ki so čuvali zgradbo neke baterije ob južnem pristanišču. Boj je trajal šest ur. Na naši strani se ga je udeležila ena baterija 20. artiljerijskega polka, dva samostojna artiljerijska odelka z nekaterimi mitraljezami in ena gorska baterija. Baje so se udeležili tudi vojaki 149. pešpolka, ki so gradili baterijo, ena baterija 75. polka in ladjina artiljerija. Na naši strani je padlo 7 mož, med njimi 2 častnika, ranjenih je bilo 16 mož, med njimi en častnik.

Boj pri Derni.

Rim, 23. decembra. „Agenzia Stefani“ poroča iz Tripolisa 22. t. m.: Kakor brzjavlja general Tramboni, se je bil 18. t. m. pri Derni boj, v katerem so izgubili sovražniki 75 mož.

Kako so zasedli Angleži Solum.

Kairo, 24. decembra. „Agence Havas“ poroča: Turki so zapustili utrdbo, ki so jo nato zasedli egipčanski vojaki. (Laški listi so namreč trdili, da se je turški poveljnik upiral.)

Turki zaprli laške banke.

Carigrad, 24. decembra. Trdi se, da je ukazala turška vlada zapreti laške banke in podobne zavode.

Turki povišali carino na laške izdelke.

Carigrad, 26. decembra. (Korespondenčni urad.) Zbornica je sprejela po-

stavo, po kateri se poviša carina na laške izdelke za 100 odstotkov. Izjemoma sme dovoliti vlada 11 odstotno carino na žveplo, ki se rabi po vinogradih.

Dnevne novice.

+ **Deželni zbor.** Jutri ob 10. je sveta maša v stolnici. Popoldne ob 3. uri je prva seja deželnega zbora. Poslanci S. L. S. imajo klubovo sejo zjutraj po maši ob 11. uri.

+ **Dnevni red I. seje deželnega zbora kranjskega** dne 28. decembra 1911 ob 3. uri popoldne. 1. Otvorenje deželnega zbora. 2. Naznanila deželnozborškega predsedstva. 3. Obljuba treh novoizvoljenih deželnih poslancev. — Poročila deželnega odbora o nekaterih premembah načrta zakona o gradnji in vzdrževanju javnih neerarskih cest in potov; o začasnem pobiranju deželnih priklad let 1912; o gradnji novega uradnega poslopja.

+ **O kranjskem deželnem zboru** razširjajo liberalni listi najbolj bedaste stvari, kar si jih je sploh mogoče izmisliti. Da te vesti ne bodo dosegle svojega namena, je jasno. Naše ljudstvo je ob sedanjih občinskih volitvah pokazalo, da je tako zavedno, zvesto in se tako trdno naših načel oklepa, da se takim zmešanim ljudem, kakor so naši liberalci, ne da za nos voditi. Laži, ki jih o deželnem zboru širijo liberalni listi, so le dokaz, da je ni v celi izobraženi Evropi bolj propale in bolj pokvarjene stranke, kakor je narodno-napredna. Naš deželni zbor bo slejkoprej plodonosno deloval v korist ljudstva, z liberalci se bo pa napravil temeljit obračun.

+ **Našim poslancem na znanje.** Glasilo „Učiteljske tiskarne“ je 26. t. m. v svojem članku zapisalo sledeče: „Slovenski narod ni še nikdar imel takih lumpov za poslance kot so možje S. L. S.“ — Ljudje, ki si drznejo tako pobalinsko psovati, so vzgojevalji mladine in bodo te dni gotovo zopet lamentirali, naj se jim povišajo plače. Najbržeje bodo dobili na to odgovor, ki ga zaslužijo. Lista pa, ki tako sramoti izvoljene zastopnike ogromne večine slovenskega naroda, noben spodoben človek ne bo prijel v roke. To je namreč „Jutro“, tiska in vzdržuje ga pa „Učiteljska tiskarna“.

+ **Imenovanje.** Komisar južne železnice dr. Aleksander Fatur je imenovan za tajnika.

+ **O sekundarskih imenovanjih** ne more „Slovenski Narod“ nikoli molčati. Vselej mora malo pozabljati in se delati, kakor da piše čisto resnico. Na zadnjič razpisano sekundarsko mesto je bil imenovan dr. Ješe, dr. Virantu pa se je ponudila substitucija na blaznici na Studencu, ker je moral dne 15. decembra nanaglomati k vojakom prejšnji substitut. „Narod“ se jezi in se nekoliko zaletuje v „mogočnega“ dr. Zajca in pravi, da sta bila imenovana dva sekundarija, ki še prošenj pravočasno vložila nista, preterirana sta pa bila dva starejša prosilca, ker sta naprednjaka. Bog blagoslovi obema doktorjema njuno napredništvo, ali resnici na ljubo in da ne zadene kakega starejšega narodno-naprednega pristaša kap, konstatiramo, da je bila razpisana samo ena služba, da sta zanjo pravočasno prosila M. Ješe in dr. Virant, ko sta že oba dovršila tretji rigoroz, dalje da dr. Jamar sploh prosil ni, dr. Jenko pa je hotel vstopiti šele 1. januarja. Poleg tega zadnja dva prosilca ne moreta priti v postev, ker instrukcije pravijo, da sekundariji ne smejo biti oženjeni. No, pa to vse nič ne stori. — po liberalni sodbi je bila dolžnost deželnega odbora, da dr. Jamarju ukaže prositi za službo, ker je naprednjak, dr. Jenkotu pa počakati do novega leta, tudi zato, ker je naprednjak; dr. Ješeta in dr. Viranta pa bi morali izgati na Kitajsko študirat tse-tse. Taka objektivnost bi bila res lepa za liberalne študente, pa za enkrat naj se ravna jo sami po njej.

+ **Slovenska Straža.** Včeraj se je vršil občni zbor Slovenske Straže v Podbrezjah. Zbralo se je veliko ljudstva. Govoril je Fr. Tersegav. Člani podbrezijske podružnice so jako vneti za katoliško narodnoobrambno delo.

+ **Iz politične službe.** Namestništveni tajnik Fran Lasič na Krku je imenovan za okrajnega glavarja in okr. komisar dr. Viljem Baltič v Gorici pa za namesniškega tajnika. Kakor se govori, pride g. Lasič za okrajnega glavarja v Sezano, g. Baltič pa za voditelja okrajnega glavarstva na Krku.

+ **Imenovanja na južni železnici.** Imenovani so bili za revidente adjunkti: Franc Borštnar, Božidar Pugel, Fr. Planinšek, Rudolf Klopčar, Martin Topolovec, vsi v Ljubljani; Alojzij Šulgač v Postojni. — Za adjunkte: Anton Šiška v Ljubljani, Ivan Košmerlj v Borovnici, Oskar Szillich v Logatcu, Anton Felician in Franc Marn, oba v Ljubljani. — Za asistente: Ivan Radanovič, Ivan Jaklič, oba v Ljubljani, Julij

Trnška v Lazah, Rudolf Gestrin v Ljubljani, Viktor Devetak v Logatcu, Rajko Lecker v Št. Petru, Ivan Kovač v Ljubljani, Anton Spetir v Brezovici, Ivan Kragl v Ljubljani, Henrik Radaj na Savi, Karel Herrmann in Rudolf Mičulinič, oba v Ljubljani. Definitivno nastavljeni so bili prov. asistenti: Fr. Valenti v Trnovo - Ilirski Bistrici, Alojzij Kovačič in Jožef Luschützky, oba v Št. Petru. — Imenovani so bili za prov. asistente aspiranti: Anton Selan v Postojni, Viljem Tome v Zagorju, Leopold Gruden v Št. Petru, Bogomir Grzetič na Rakeku. — Imenovani so bili nadalje: za inspektorja stavbni nadkomisar Friderik Mikulašek v Št. Petru; za stavbnega komisarja stavbni adjunkt Otmar Sander v Ljubljani; za stavbnega adjunkta Sebastjan Cenčur v Ljubljani; za revidenta strojna mostra Adolf Schnabl in Alojzij Stranz, oba v Ljubljani; za adjunkta Viljem Rögl in Friderik Weinberger, oba v Ljubljani.

— **Samoumor — ali kaj?** V Gorici pogrešajo umirovljenega mestnega učitelja Gabrieličega. V četrtek popoldne so našli ob Soči nekaj oblačila, ki je bilo last Gabrieličega. Zadnje čase je trpel na maniji, da ga vse preganja in se zaradi tega splošno misli, da se je v samomorilnem namenu vrgel v Sočo.

d **Imenovanja pri državni železnici.** C. kr. želez. ministrstvo je imenovalo v področju tržaškega ravnanstva: za tit. višjega nadzornika Manthner Huguona, nadzornika in načelnika oddelka 4 pri ravnanstvu v Trstu, za tit. nadzornika Salter Jakoba, višjega stavbnega komisarja pri oddelku 3 ravnanstva v Trstu, za nadzornike: Nitsche Karla, višjega stavbnega komisarja in načelnika železniške sekcije v Trstu, Frid Otona, višjega komisarja in načelnika kurilnice v Gorici, Kurschel Jurija, tit. nadzornika in načelnika železniške sekcije II. v Ljubljani, Grünvald Franca, tit. nadzornika pri trasi in nadzornika v Rudolfovom, dr. Weindl Henrika, tit. nadzornika in podnačelnika pri oddelku 1 ravnanstva v Trstu, Dr. Sauter pl. Riedene Roberta, cesarskega svetnika, tit. nadzornika in načelnika oddelka 6 ravnanstva v Trstu; za višje stavbne komisarje Pallasmann Emila, stavbnega komisarja in podnačelnika pri železniški sekciji I v Gorici, Franič Leonido, tit. višjega stavbnega komisarja in podnačelnika pri železniški sekciji II v Gorici, Wiener Evgena, tit. višjega stavbnega komisarja in podnačelnika pri železniški sekciji v Trstu, Morpurgo Pavla tit. višjega stavbnega komisarja in podnačelnika pri železniški sekciji I v Ljubljani; za višjega strojnega komisarja: Palese pl. Grettberg Franca, tit. viš. stroj. komis. in načelnika kurilniške ekspoziture v Divači; za železniškega tajnika: Gertscher Fedorja, komisarja pri oddelku 1. ravnanstva v Trstu; za nadzornika: Kordas Ferdinanda, višjega revidenta in načelnika filialnega voznega oddelka pri ravnanstvu v Trstu; za višje revidente: Cicin Vincenca revidenta pri oddelku 6, Sortsch Josipa, revidenta in preglednika postajnih blagajn pri oddelku 7 ravnanstva v Trstu, Kokalj Franca, oficijalna in postajenačelnika v Kranju, Weixler Henrika, revidenta pri oddelku 7 in Hübel Josipa, tit. višjega revidenta pri oddelku 5 pri ravnanstvu v Trstu.

— **Promocija.** Akademsko društvo slovenskih veterinarjev javlja, da je 18. t. m. starešina Alojzij Škof iz Oseka pri Sv. Trojici v Slov. goricah na Štajerskem promoviral na c. in kr. živinozdravniški visoki šoli na Dunaju za živinozdravnika.

— **Nesreča na lovu.** Dne 22. t. m. so se podali novomeški lovci, med njimi tudi c. kr. deželnosodni svetnik v pokoju Maks pl. Langer ter c. kr. gozdni komisar Urbas, v bližnji gozd, ki se nahaja onkraj bolnice usmiljenih bratov v Kandiji, z imenom „Portovald“, na lov. Ko so se lovci razpostavili, se je kmalu nato čula vest, da je svetnik Maks pl. Langer obstreljen, in sicer da je dobil strel v stegno ter da ga je obstrelil po nesreči gozdni komisar Urbas. Svetnika pl. Langerja so takoj po poškodbi prenesli v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo, kjer ga sedaj zdravijo. Poškodba, pravijo, da ni smrtno-nevarna in je upati, da bo svetnik pl. Langer kmalu ozdravil.

— **Smrtna kosa.** V Lokavcu pri Ajdovščini je umrl veleposestnik in veletržec župan g. Franc Hmelak v 76. letu svoje starosti. — V Trstu je umrla gospa Marija Sedmak v starosti 84 let.

— **Poročil** se je v bolnišnici učitelj g. Ivo Samec z gđno. Adelo Martelanc.

— **Professor se je ustrešil.** V Zagrebu se je ustrešil mladi, večletni profesor na gimnaziji v Sušaku Bogdan Lastavica.

— **Požar vsled cigarete.** Dne 24. t. m. je nastal v Smolinji vasi blizu Novega mesta pri posestniku Pencu požar. Zgorelo

je nekoliko gospodarskega posloja — hlev in svinjak. Požar je nastal ravno ob 12. uri, ko so bili Pencetovi in tudi drugi njegovi sosedje pri obedu. Ogenj je nastal vsled goreče cigarete ali smodke, ki so jo zanesli med slame otroci.

Ižanska farna cerkev v veliki nevarnosti. V nedeljo zjutraj okoli pol 2 ure so šli župan Mencej Matija, Podraž Jože in Železnikar Janez mimo farne cerkve proti domu. Zapazili so svetlobo v zvoniku pri uri. V začetku so mislili, da kdo uro navija. Ko pa je postajala svetloba vedno večja in je začelo po dimu smrdeti, so sklicali organista da je odprl cerkev, so šli v zvonik gledat, in videli, da pri uri že močno gori. Leteli so po zvoniku že goreče deske. Začeli so zvoniti in ljudi klicati na pomoč. Ljudje so bili večinoma še po koncu radi volitev, ki so se končale malo pred. Pohvaliti moramo tukajšnjo požarno brambo, ki je bila občeudovano hitro na mestu. Zenske so pridno prinašale vodo pod zvonik, možki pa naprej po stopnicah in v dobri uri je bilo vse pogašeno. Kakšna nesreča bi se lahko zgodila! Če bi le vsaj pol ure pozneje zapazili ogenj, bi bilo gotovo že prepozno. Ogenj bi se bil razširil in nobeden bi se ne upal v zvonik. Ne bi pogorel samo zvonik, ampak tudi cerkev in gotovo tudi druge hiše, ki so prav v bližini cerkve. Gotovo zaslužijo tisti, ki so prvi zapazili ogenj in stem preprečili veliko nesrečo kako nagrado od zavarovalnice. Kako je nastal v tako pozni uri ogenj v zvoniku, se še sedaj nemore za gotovo določiti.

— **Piš'ola kot igrača.** 18. t. m. je obstrelil šestletno posestnikovo hčer Frančiško Kraljič v Notranji Gorici nek desetletni deček, ki se je igral s Flobertovo pištolo, ter jo težko ranil na obrazu in levem očesu. Dekletce so prepeljali v ljubljansko deželno bolnišnico.

— **Zasačen cerkveni tat.** 16. t. m. je zasačil cerkvenik 38letnega delavca Ivana Lenarčiča iz Dragomlja v župni cerkvi v Dobu, ko je hotel odpreti denarno puščico. Izročili so ga orožnikom.

— **Ustrelil se je pred očmi starišev, fene in otrok.** Iz Siska poročajo: Tu se je ustrelil 27 let stari trgovec Dragan Setinski, ki je bil posebno za časa svojega bivanja na Reki znan kot veseljak in kavalir, ki je na en dan napravil po več sto kron. Ko so bili v praznikih zbrani na njegovem stanovanju njegovi stariši in žena z otroci, pristopil je k ogledalu, zaklical: »Vidite, to je moj konec!« ter se ustrelil. Bil je takoj mrtel.

— **Umril je v Trstu gosp. Urban Lenček,** posestnik in vinski trgovec, star 56 let.

— **Požari ob Kolpi.** Iz Adlešič 22. decembra. Danes ponoči okoli polnoči je zopet gorelo na Hrvaškem in sicer, kakor je bilo videti z Preloke, okoli Gradišča v župniji Bosiljevo onostran Vinice. Požar je moral biti silen, ker se je videlo močno tudi pri nas, četudi je do nas več ur hoda in so vmes hribi in hoste in leži Bosiljevo desti nižje od nas. Trajati je moral tudi več ur, ker so videli pri nas svet še ob 4 zjutraj. Kaj natančnejega do zdaj pri nas še ni znano.

— **Poboj.** Malo pred požarom na Igu je napadel fanta Ivana Steblaj iz Iga, ki se je vračal proti domu 17 letni Anton Kraljič z Iga. Udaril ga je tako močno s kolom, da se je ta na tla zgrudil, skakal po njem, mu zadal z nožem tri nevarne rane na vratu in trebuhu. Menda sta imela dva fanta osebno sovraštvo med seboj radi neke punce. Ranjenca so odpeljali ga v deželno bolnišnico.

Štajerske novice.

š Ub'lo je na žagi pri Sv. Ožbaltu blizu Ptuja 14letnega delavčevega sina Janeza Kajzerja.

š **Pri podiranju drevja** je padlo težko drevo na kočarico Ratarino Feđuš v Majšbergu pri Ptuju. Nesrečnica je bila tako hudo poškodovana, da je še isti večer umrla.

š **Smrtini padec.** Te dni je šle 70-letni prevžitkar Franc Grah na Gomilskem pri Celju na podstrešje, da bi tam odvezal vrv za sušenje perila. Na lestvi pa je stopil tako nerodno, da mu je spodletelo ter je padel pet metrov globoko, si strl vrat in umrl predno je došla zdravniška pomoč.

š **Bratomor.** Iz Celja nam pišejo: Brata Andrej in Anton Četina v Št. Petru v Sav. dolini sta si bila že dalj časa sovražna. Vzrok za to je bilo pač surovo obnašanje Antona napram bratu in starišem. Te dni je med njima zopet nastal prepir, ker je oče izjavil, da bode predal posestvo svojemu sinu Andreju, sam pa bode šel na prevžitek. Brata sta se nato ostro spila. Anton je

z revolverjem dvakrat ustrelil na Andreja. En strel mu je predril vrat. Poklicani zdravnik dr. Kunst iz Št. Payla pri Preboldu je dal prvo pomoč. Antona so še isti večer izročili o. ožnikom, ki so ga odvedli k okrožni sodnji v Celju. Andreja so obdržali v domači oskrbi in leži nezavesten.

Ljubljanske novice.

lj **Nas'op g. Antona Verovška v novih izvirnih komičnih prizorih.** Na velikem Silvestrovem večeru, ki bo prihodnje nedeljo ob 8. uri zvečer v »Unionu«, nastopi ljubljeneec našega gledališkega občinstva g. Anton Verovšek v dveh nalašč za ta večer spisanih komičnih prizorih. G. Verovšek nastopi v izvirni samoigri »Na Silvestrov večer«, ki jo je za ta večer spisal priznani humorist pisatelj gospod Rado Murnik in v dovtipov polnem »Predavanju gospoda profesorja Sulfuroviča«. Že ta dva nastopa pričata, da bo Silvestrov večer v »Unionu« res izredno zabaven, pa tudi druge elitne točke bogatega sporeda so izbrane nalašč za res veselo zabavo.

lj **Moški zbor »Ljubljanec«** ima danes zvečer iz eno vajo za Silvestrov večer.

lj **Slomškova podružnica za Ljubljano in okolice** zboruje 28. t. m., ob dveh popoldne v Katoliški tiskarni III. Pridite!

lj **Menice kavalir'ev.** — Iz kučij libera'ne »Glavne posojilnice«. Pri dunajskem višjem deželnem sodišču se je vršila pred nekaj dnevi zanimiva razprava, kateri je bila povod neka menica. Bivši nižjeavstrijski deželni poslanec Konstantin grof Gatterburg je bil namreč svoječasno v denarni zadregi ter se je obrnil dne 17. septembra 1909 na agenta Andreja Passeckerja in mu dal menico za 20.000 kron, na kateri sta bila podpisana tudi njegova soproga Hedvika grofica Gatterburg kakor tudi deželni poslanec pl. Pirko. Za to menico, ki je zapadla dne 17. marca t. l., ni dobil grof Gatterburg nobene valute izplačane. Ko grof Gatterburg na dan zapalosti menice ni rešil, je izdal nov akcept za 10.000 K, ki je zapadel 10. junija 1910. Ker tudi zanj ni dobil grof denarja, tudi te menice ni rešil. Sedaj je prišel 23. septembra 1910. Passecker k grofu Gatterburgu in mu rekel, da je vse dobro, da more grof takoj dobiti denar od »Glavne posojilnice« v Ljubljani. Nato je dal grof Gatterburg Passeckerju novo menico, ki jo je tudi podpisala njegova soproga, a je ta menica ostala drugače popolnoma neizpolnjena in ni imela niti datuma, niti zneska vpisanega. Grof Gatterburg pa ni dobil tudi na to menico, ki je bila dodatno izdana od »Glavne posojilnice« na 30.000 K. nobene valute. »Glavna posojilnica« je medtem prišla v konkurz in njen predsednik, odvetnik dr. Hudnik, zaprt. Upraviteljstvo konkurzne mase je sedaj tožilo grofa Gatterburga na plačilo 10.673 K z ozirom na njegove menice per 20.000, 10.000 in 30.000 K. Deželno sodišče je tožbo zavrnilo, češ da grof sploh nobene valute ni dobil. Proti tej razsodbi je upraviteljstvo konkurzne mase »Glavne posojilnice« v Ljubljani vložilo vzklic, o katerem se je sklepalo pri deželnem nadsodišču. Zastopnik »Glavne posojilnice« je navajal pri razpravi, da je pri zadnji menici za 30.000 K izplačala »Glavna posojilnica« nekemu agentu Vidmajerju 5350 K, ki jih pa grof Gatterburg nikdar ni prejel. Teh 5500 K sta obdržala agenta Vidmajer in Passecker zase kot provizijo. Po kratkem posvetovanju je dunajsko deželno nadsodišče potrdilo prvo razsodbo in zavrnilo vzklic »Glavne posojilnice« vsled istih vzrokov kot prvo sodišče. Stroške mora plačati konkurzna masa »Glavne posojilnice«.

lj **»Jutro« preneha.** »Jutrova« dolg se je »Učiteljski tiskarni« tako izborna izplačal, da mora z izdajanjem M. Plutovega »Jutra« prenehati. O tem krožijo po Ljubljani jako zanimive novice. Plut tako preneha biti »lastnik«, pravijo pa, da ima vdovsko učiteljsko društvo še nekaj vinarjev preveč in da zato namesto »Jutra« namerava »Učiteljska tiskarna« z novim letom izdati »Novo Jutro«. Dokler bo liberalno učiteljstvo imelo denar za taka nesrečna podjetja, toliko časa naj se ne toži o slabih plačah.

lj **Umril je g. Karol Paichl,** sin pokojnega zobozdravnika Paichla. lj **Okolu 30.000 K je zapustil Ciril Metodovi družbi** v ljubljanski deželni bolnišnici umrli bivši dacar in gostilničar Ivan Fabijančič, rojen leta 1840 v Logatcu. Vse premoženje znaša 60.000 kron, a je Fabijančič volil drugim družtvom znatne vsote, katere bo morala Ciril - Metodova družba kot glavni delež izplačati. Za ljubljanske reveže je

volil Fabijančič 6000 K, Sokolu, Čitalnici in Narodnemu domu v Ljubljani po 1000 K, »Slov. Matic«, »Glasbeni Matici«, Zavodu za hlukoneme, Zavodu za slepe po 500 K, za reveže v Ricmanjih, v okraju Senožče in v okraju Il. Bistrica po 5000 K, petim sorodnikom po 500 K, gozd v vrednosti 7500 K Valentinu Križaju, podomače Terjavec, v Zaplani št. 26. Umril je Fabijančič v dež. bolnišnici, samotni, zapuščen, za njegovo krsto pri pogrebu ni nihče stopal. Kakor čujemo, se nameravajo sorodniki proti oporoki pritožiti, češ, da jo je delal v zmoti, ker sestro Marijo Furlan proglašajo v oporoki za umrlo, res pa je, da sestra še živi.

lj **Ljubljansko uradniško gospodarsko društvo** ima vsled skli-pa zadnjega obč. zbora danes v sredo dne 27. decembra ob 8. uri zvečer v salonu restavracije »Pri Levu« drugi izredni občni zbor s točko: Prememba pravil.

Razne stvari.

Strašen požar v Brooklynu. Dne 26. t. m. se brzojavila iz Brooklyna: Tu gore hiše ene cele ulice. Požar je izbruhnil v neki prodajalnici in se s'rašno hitro razširil. Zgorelo je več ljudi, veliko jih je pa nevarno ranjenih. Škoda je ogromna. Podrobnih poročil še ni.

V smrtni nevarnosti 87 rudarjev. Iz Londona se brzojavlja 26. t. m.: V premogovnik Vigan v St. Zephire je vdrla voda in zaprla izhod 87 rudarjem. Takojšnje rešilno delo je povzročilo, da so rešili 75 mož, od ostalih so pa dobili dozdaj le enega mrtvega in se boje, da so ostali že tudi mrtvi.

Brat usrelil sestro. V Rabu je ustrelil 26. t. m. 15letni Albert Sifus svojo 12letno sestro. Z očetovo lovsko puško je nameril nanjo, da jo prestraši, a puška je bila nabita in ko jo je izprožil, je počlala, sestra se je pa mrtva zgrudila.

Podčastnik z 28 leti sužbovanja samomorilec. V Dunajskem Novem Mesu se je ustrelil 26. t. m. stražmojster Franc Baril, 15. dragonski polk, ki je služil že 28 let v armadi.

Velika nesreča v gozdu. V gozdu pri Wolfsbergu so trije hlapci vrejal posekane hlode, ki so se pa izprožili, ter se pričeli trkljati. Vsi trije hlapci so prišli pod hlode. Dva sta obležala takoj mrtva, tretji je pa nevarno ranjen.

Prijei zgornjeavstrijski požigalci 17 hiš. Iz Linca 26. t. m. poročajo: Policiji se je posrečilo prijeti družbo požigalcev, ki so zažgali 17 kmečkih hiš.

Skrivnosten samoumor praškega zdravnika. Iz Prage se poroča 26. t. m.: Iz neznane vzroka se je ustrelil zdravnik dr. Borstović, ki je šele 4 tedne ožen en.

Požar v kinematografu. Dva otroka mrtva, šest oseb ranjenih! V nekem berlinskem kinematografu je nastal 25. t. m. požar, ki so ga takoj pogasili. Gledalci so pa prestrašeni drli iz kinematografa. Otroke so suvali odrasli in hodili po njih. Usmrčena sta bila dva otroka, ranjena pa ena ženska in pet otrok.

Nemški prestolonaslednik zas'rupil'en. Berolinski korespondent »Daily Maila« poroča, da je obolel nemški prestolonaslednik, ker se je zastrupil z nikotinom.

Telefonska in brzojavna poročila.

CESARJEVO ZDRAVJE.

Dunaj, 27. decembra. Cesarjevo zdravstveno stanje je izborno.

OBISK CESARJA VILJEMA PRI NAŠEM CESARJU.

Berolin, 27. decembra. Spomladi obišče cesar Viljem cesarja Franca Jožefa.

DELEGACIJI.

Dunaj, 27. decembra. Jutri se zbereta delegaciji. Avstrijska delegacija zbora popoldan in bo izvolila za svojega predsednika poslanca Doberniga.

10. STRANKARSKI SHOD ČEŠKE SOCIALNE DEMOKRACIJE.

Praga, 27. decembra. Včeraj se je zaključil strankarski shod češke socialno-demokratske stranke. Poslanca Nemez in Tomašek sta se obširno pečala z razvojem spora med in nemško socialno demokracijo. Radi diferenc glede na obliko strokovnih organizacij je nastal spor med češko slovansko socialno demokracijo in vodstvom državne stranke. Češka socialna demokracija hoče, da se spoštuje češka narodnost. Posl. Tomašek je zelo obžaloval stališče, ki ga zavzema v sporu poljska socialna demokracija. Poljski sodrugi zavzemajo najbrže tako neprijazno stališče nasproti češki avtonomiji z ozirom na Rusine. Oba govornika sta naglašala, da je do boja za češko avtonomijo moralo priti vsled zgodovinske potrebe. Shod je sklenil, da se zbira volilni sklad, ki obsegaj 1.000.000 dvajsetvinarskih novcev. Po-

slanci stranke so takoj vpisali 50.000, uredništvo strankinega glasila 1000, uredništvo »Slobode« v Kladnu 1000, načelstvo strokovne organizacije pa 5000 dvajsetvinarskih novcev.

† GROF FERDINAND ZICHY.

Budimpešta, 26. decembra. (Koresp. urad.) Voditelj ogrske ljudske stranke, tajni svetnik grof Ferdinand Zichy, član magnatske zbornice, je včeraj umrl v 83. letu svoje starosti.

KANALI V GALICIJI.

Krakov, 27. decembra. Danes so začeli kopati kanal iz Krakova do šlezijske meje.

HRVAŠKI PRAVAŠKI POSLANEC UMRIL.

Zagreb 27. decembra. Novoizvoljeni poslanec na hrvaškem sabo u za okraj Klanjec župnik dr. Hymotar'c je včeraj v Tuhlju umrl.

ZASEDANJE ISTRSKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Trst, 27. decembra. (Uradno.) Glede na sklicanje istrskega deželnega zbora in z ozirom na pravna vprašanja v Istri se posvetojuje s tržaškim namestnikom zastopniki istrskih strank 30., ne 29. decembra, kakor se je prvotno poročalo.

DALMATINSKI PARNIK ZGOREL.

Trst, 27. decembra. (Uradno.) Pristanški urad v Šibeniku poroča: Parnik paroplovne družbe »Dalmacija« »Isle« je pričel pri Rogoznici gorati. Moštvo »Isle« je rešil parnik »Obrovac«. »Isle« ni bilo mogoče rešiti.

VLOM NA SVETI GORI.

Gorica, 27. decembra. V cerkev na Sveti Gori so včeraj neznanci vlomili, pokradli denar v puščicah in oropali podobo Matere božje, ki je bila opremljena z velikimi dragocenostmi. Škoda je velika, o storilcih ni sledu.

POLOŽAJ V TRIPOLISU.

Tripolis, 27. decembra. »Message-ro« poroča: V Tripolisu razsajajo hudi viharji tako da ladje niso mogle izkrcati novodošlih vojakov in materiala. Turki so svoje glavno taborišče napravili v Garrianu. Pridružile so se jim berberske čete. Municija in živila se jim redno dopošljajo iz Tun'sa skozi oazo Sinaun. Turki silijo tudi arabske starčke v boj. Italijani očičujejo oazo Zanzur. V Homsu so napadi na dnevnem redu.

TURKI SE BODO BORILI DO ZADNJEGA.

Berolin, 27. decembra. Enver - bej je iz Tripolisa sporočil nekemu prijatelju pri berlinskem poslanstvu da so turški častniki v Tripolisu in Cirenaji-ki pri svojih mečih prisegli, da se bore do zadnje kaplje krvi, tudi če bi se mir sklenil. Arabci o miru tudi nočejo ničesar vedeti.

MIRU ŠE NE BO.

Rim, 27. decembra. »Tribuna« poroča, da italijanskim krogom o kakšnem bližnjem sklepu miru ni ničesar znanega.

VELIKA NESREČA V NORIŠNICI.

Rim, 27. decembra. V norišnici v Macerati je vihar prevrnil električno napravo. 5 bolnikov je hotelo žice zopet vzdigniti, a jih je tok ubil, ravnotako ravnatelj, ki je prihitel med norce in jih hotel razdružiti, ker je mislil, da so se sporekli. Dva strežaja sta pa težko opečena.

PANIKA V KINEMATOGRAFU.

Berolin, 27. decembra. V nekem kinematografu je zaradi ognja nastala taka panika, da je bilo pri vходу osem otrok težko ranjenih, dva pa usmrčena.

17 OSEB ZASTRUPLENIH.

Berolin, 27. decembra. V azilu za ljudi, ki so brez stanovanja, je 20 oseb zbolelo vsled zavžitja prekajenih rib. 17 oseb od teh je umrlo. Policija je do gnala, da so bile ribe gnjile.

NEZGODA KRALJA ALFONZA.

Madrid, 27. decembra. Kralj Alfonso si je pri polo-igri nevarno zvil nogo.

OBSOJENI MILJONAR.

Solnograd, 27. decembra. V 18 mesečno ječo je obsojen desetkratni milijonar A. Ainmiller, ki je zlorabil dve deklici, stari 9 in 10 let.

MIROVNA KONFERENCA NA KITAJSKEM RAZBITA.

Pekin, 27. decembra. Mirovna pogajanja med vstaji in vlado v Šangaju so se razbila. V provinci Hunan revolucionarno gibanje zopet narašča.

VLOM V RAKEV KARAGJORGJEVIČEV.

Dunaj, 27. decembra. Tudi zdaj še niso mogli izslediti oskranjevalcev rakve očeta kralja Petra Karagjorgjeviča. Danes je prišel na policijo srbi poslanik in policiji sporočil, iz katerih krogov pohajajo najbrže storilci.